

Буковинський державний медичний університет

**Міжнародний
ендокринологічний журнал**

**Международный
эндокринологический журнал**

**International
journal of endocrinology**

Mižnarodnij endokrinologičnij žurnal

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал

Заснований у вересні 2005 року

Періодичність виходу: 8 разів на рік

Том 15, № 1, 2019

Включений в наукометричні і спеціалізовані бази даних Ulrichsweb Global Serials Directory, WorldCat, РИНЦ (Science Index), Google Scholar, «Джерело», «КіберЛенінка», НБУ ім. В.І. Вернадського, CrossRef, International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), SHERPA/RoMEO, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), «Наукова періодика України», Directory of Open Access Journals (DOAJ), ROAD, NLM-catalog, OpenAIRE

Імпакт-фактор РИНЦ: 0,227

Міжнародний ендокринологічний журнал

Спеціалізований рецензований
науково-практичний журнал

Том 15, № 1, 2019

DOI: 10.22141/2224-0721.15.1.2019
ISSN 2224-0721 (print)
ISSN 2307-1427 (online)

Передплатний індекс: 94553

Співзасновники:

Буковинський державний медичний університет,
Заславський О.Ю.

Завідуюча редакцією
Купріненко Н.В.

Адреса для звертань:

Із питань передплати:

info@mif-ua.com,
тел. +38 (044) 223-27-42,
+38 (067) 325-10-26

З питань розміщення реклами
та інформації про лікарські засоби:

reclama@mif-ua.com,
office@zaslavsky.kiev.ua
selezneva@mif-ua.com
v_ilijna@ukr.net

Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ МОН України від 15.04.2014 р. № 455.

Рекомендується до друку та до поширення через мережу Інтернет вченою радою Вищого державного навчального закладу ІV рівня акредитації «Буковинський державний медичний університет» МОЗ України від 28.02.2019 р., протокол № 7.

Українською, російською та англійською мовами

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 19313-9/113ПР. Видано Державною реєстраційною службою України 06.09.2012 р.

Формат: 60×84/8. Ум. друк. арк. 12,32
Зам. 2019-iej-97. Тираж 3000 прим.

Адреса редакції:
а/с 74, м. Київ, 04107, Україна
Тел./факс: +38 (044) 223-27-42
E-mail: medredactor@i.ua

(Тема: До редакції «Міжнародного
ендокринологічного журналу»)
<http://iej.zaslavsky.com.ua>

Видавець Заславський О.Ю.
Адреса для листування: а/с 74, м. Київ, 04107
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2182 від 13.05.2005 р.

Друк: ТОВ «Ландпрес»
вул. Алчевських, 2, м. Харків, 61002

Головний редактор

ПАНЬКІВ Володимир Іванович

Науковий редактор

БОЙЧУК Тарас Миколайович

Редакційна колегія

Бобирьова Л.Є. (Полтава)	Мохорт Т.В. (Мінськ, Білорусь)
Большова О.В. (Київ)	Свириденко Н.Ю. (Москва, Російська Федерація)
Бондаренко В.О. (Харків)	Шестакова М.В. (Москва, Російська Федерація)
Власенко М.В. (Вінниця)	Prof. Agaçi Feçor (Тірана, Албанія)
Генделека Г.Ф. (Одеса)	Prof. Alekna Vilmantas (Вільнюс, Литва)
Гончарова О.А. (Харків)	Prof. Czupryniak L. (Варшава, Польща)
Зелінська Н.Б. (Київ)	Prof. Holick M. (Бостон, США)
Кирилюк М.Л. (Київ)	Prof. Mascarenhas R. (Лісабон, Португалія)
Комісаренко Ю.І. (Київ)	Prof. Mota M. (Крайова, Румунія)
Кравченко В.І. (Київ)	Prof. Radzevičienė L. (Каунас, Литва)
Кравчун Н.О. (Харків)	Prof. Standl E. (Мюнхен, Німеччина)
Лучицький Є.В. (Київ)	Prof. Szabolcs I. (Будапешт, Угорщина)
Пасечко Н.В. (Тернопіль)	Prof. Tatóň J. (Варшава, Польща)
Пашковська Н.В. (Чернівці)	Prof. Tkáč I. (Košice, Slovakia)
Перцева Н.О. (Дніпро)	Prof. Yki-Järvinen H. (Гельсінкі, Фінляндія)
Полторак В.В. (Харків)	Prof. Zimmet P. (Мельбурн, Австралія)
Попова В.В. (Київ)	
Сергієнко В.О. (Львів)	
Скрипник Н.В. (Івано-Франківськ)	
Соколова Л.К. (Київ)	
Урбанович А.М. (Львів)	
Хижняк О.О. (Харків)	
Юзвенко Т.Ю. (Київ)	
Ісмаїлов С.І. (Ташкент, Республіка Узбекистан)	
Мельниченко Г.А. (Москва, Російська Федерація)	

Відповідальні секретарі:

**ПАВЛУНИК Іван Іванович,
ПАНЬКІВ Іван Володимирович**

Редакція не завжди поділяє думку автора публікації. Відповідальність за вірогідність фактів, власних імен та іншої інформації, використаної в публікації, несе автор. Передрук та інше відтворення в якій-небудь формі в цілому або частково статей, ілюстрацій або інших матеріалів дозволені тільки при попередній письмовій згоді редакції та з обов'язковим посиланням на джерело. Усі права захищені.

© Буковинський державний медичний університет, 2019
© Заславський О.Ю., 2019

International Journal of Endocrinology

Mižnarodnij endokrinologičnij žurnal

*Specialized reviewed
practical-scientific journal of endocrinology*

Volume 15, № 1, 2019

DOI: 10.22141/2224-0721.15.1.2019

ISSN 2224-0721 (print)

ISSN 2307-1427 (online)

Subscription index: 94553 (in Ukraine)

Co-founders:

*Bukovinian State Medical University,
Zaslavsky O. Yu.*

Managing Editor

Kuprinenko N.V.

Correspondence addresses:

Subscription department:

info@mif-ua.com,
Tel. +38 (044) 223-27-42,
+38 (067) 325-10-26

Advertising and Drug Promotion Department

reclama@mif-ua.com,
office@zaslavsky.kiev.ua
selezneva@mif-ua.com
v_iliyna@ukr.net

*The journal is entered into the list of specific scientific publishings
of Ukraine and can include doctoral and candidate thesis.
Order of Ministry of Health of Ukraine dated 15/04/2014 № 455.*

*Recommended for publication and circulation via the Internet on
the resolution of Scientific Council of State Higher Education Insti-
tution «Bukovinian State Medical University of Ministry of Health
of Ukraine» (28.02.2019, Protocol № 7).*

In Ukrainian, Russian and English

*Registration certificate KB № 19313-9113IIP. Issued by State
Registration Service of Ukraine 06/09/2012*

*Folio: 60×84/8. Printer's sheet 12,32
Order 2019-iej-97. Circulation 3000.*

Editorial office address:

P.O.B. 74, Kyiv, Ukraine, 04107
Tel./Fax: +38 (044) 223-27-42
E-mail: medredactor@i.ua

*(Subject: Editorial board
of the International Journal of Endocrinology)*
<http://iej.zaslavsky.com.ua>

Publisher Zaslavsky O.Yu.

Correspondence address: P.O.B. 74, Kyiv, 04107

Publishing entity certificate
ДК № 2182 dated 13/05/2005

Print: Landpress Ltd.
Alchevskykh str., 2, Kharkiv, 61002

Editor-in-Chief

Volodymyr Ivanovych PANKIV

Science Editor

Taras Mykolaiovych BOYCHUK

Editorial Board

Bobyriova L.Ye. (Poltava)

Bolshova O.V. (Kyiv)

Bondarenko V.O. (Kharkiv)

Vlasenko M.V. (Vinnytsia)

Gendeleka H.F. (Odesa)

Goncharova O.A. (Kharkiv)

Zelinska N.B. (Kyiv)

Kyryliuk M.L. (Kyiv)

Komisarenko Yu.I. (Kyiv)

Kravchenko V.I. (Kyiv)

Kravchun N.O. (Kharkiv)

Luchytskyi Ye.V. (Kyiv)

Pasiechko N.V. (Ternopil)

Pashkovska N.V. (Chernivtsi)

Pertseva T.O. (Dnipro)

Poltorak V.V. (Kharkiv)

Popovs V.V. (Kyiv)

Sergienko O.O. (Lviv)

Skrypyuk N.V.

(Ivano-Frankivsk)

Sokolova L.K. (Kyiv)

Urbanovych A.M. (Lviv)

Khyzhniak O.O. (Kharkiv)

Yuzvenko T.Yu. (Kyiv)

Ismailov S.I. (Tashkent,
Republic of Uzbekistan)

Melnichenko G.A. (Moscow,
Russian Federation)

Mokhort T.V.

(Minsk, Belarus)

Sviridenko N.Yu. (Moscow,
Russian Federation)

Shestakova M.V. (Moscow,
Russian Federation)

Prof. Agaçi Feçor
(Tirana, Albania)

Prof. Alekna Vilmantas
(Vilnius, Lithuania)

Prof. Czupryniak L.
(Warsaw, Poland)

Prof. Holick M.F.
(Boston, USA)

Prof. Mascarenhas R.
(Lisbon, Portugal)

Prof. Mota M.
(Craiova, Romania)

Prof. Radzevičienė L.
(Kaunas, Lithuania)

Prof. Standl E.
(Munich, Germany)

Prof. Szabolcs I.
(Budapest, Hungary)

Prof. Tatoń J.
(Warsaw, Poland)

Prof. Tkáč I.
(Košice, Slovakia)

Prof. Yki-Järvinen H.
(Helsinki, Finland)

Prof. Zimmet P.
(Melbourne, Australia)

Executive secretaries

*Ivan Ivanovych PAVLUNYK,
Ivan Volodymyrovych PANKIV*

The editorial board not always shares the author's opinion. The author is responsible for the significance of the facts, proper names and other information used in the paper. No part of this publication, pictures or other materials may be reproduced or transmitted in any form or by any means without permission in writing form with reference to the original. All rights reserved.

© Bukovinian State Medical University, 2019
© Zaslavsky O.Yu., 2019

УДК 614.23/.25+37.018.64

DOI: 10.22141/2224-0721.15.1.2019.158694

 Чернявська І.В.¹, Скрипник Н.В.¹, Дідушко О.М.¹, Паньків І.В.²
¹ Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ, Україна

² ВДНЗУ «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці, Україна

Використання інтерактивного методу навчання «Case-study» у підготовці майбутніх лікарів

For cite: Міжнародний ендокринологічний журнал. 2019;15(1):67-69. doi: 10.22141/2224-0721.15.1.2019.158694

Резюме. Останнє десятиріччя характеризується стрімким використанням великої кількості віртуальних технологій у різних сферах діяльності людини. Упровадження інноваційних технологій у навчальні процеси в системі вищої освіти є актуальною проблемою її модернізації й оптимізації на шляху реформаційних змін у процесі європейської інтеграції. У статті розглянуто питання щодо навчання студентів із використання інформаційної технології «Віртуальний пацієнт». Описано розгляд клінічного завдання з теми «Ведення пацієнтів із захворюваннями щитоподібної залози» для студентів шостого курсу медичного факультету з використанням інтерактивного методу "Case-study". Використання інформаційних технологій під час навчання студентів сприяє підвищенню оптимальності й ефективності навчання, формуванню професійної компетентності майбутніх лікарів.

Ключові слова: ендокринологія; щитоподібна залоза; ефективність навчання

Останнє десятиріччя характеризується стрімким використанням великої кількості віртуальних технологій у різних сферах діяльності людини. Упровадження інноваційних технологій у навчальні процеси в системі вищої освіти є актуальною проблемою її модернізації та оптимізації на шляху реформаційних змін у процесі європейської інтеграції [1].

У навчальному процесі вищів новітні інформаційні системи, що використовують комп'ютерні технології, відіграють важливу роль у підготовці лікарів відповідно до вимог сучасного ринку праці в Україні та на міжнародному рівні [1, 2].

2009 року Світовим альянсом за безпеку пацієнтів за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я було опубліковано «Керівництво щодо забезпечення безпеки пацієнтів для медичних вищих навчальних закладів», в якому зазначається, що навчальні заклади повинні створити безпечне та надійне освітнє середовище для опанування студентами клінічного вміння. Одним із засобів досягнення цього завдання й є застосування віртуальних технологій [4].

За допомогою програми «Віртуальний пацієнт» працівниками кафедри впроваджена клінічне завдання з теми «Ведення пацієнтів із захворюваннями щитоподібної залози» для студентів шостого курсу медичного факультету. Програма «Віртуальний пацієнт» розроблена компанією Microsoft та адаптована інженерами інформаційного відділу Івано-Франківського національного медичного університету.

Ця програма належить до інтерактивного методу навчання «Case-study». Наводиться конкретна ситуація, максимально наближена до реалістичної, у якій студент виконує роль лікаря, до якого на прийом звернувся пацієнт із певними скаргами, тобто студент «потрапляє» в ключове початкове становище, з якого може бути один або декілька варіантів виходу. Кожна подальша ситуація також може мати один або декілька елементів переходу до іншого становища. Таким чином, створюється мережа (лабіринт) ситуацій (кейсів) та елементів переходу між ними. У лабіринті може існувати як один, так і декілька кінцевих вузлів (кейсів) [5].

Після аналізу скарг, анамнезу життя, анамнезу

хвороби та даних об'єктивного обстеження студенту пропонується обрати найоптимальніший план обстеження конкретного пацієнта.

Провівши оцінку інтерпретації результатів обстеження й спираючись на попередні дані об'єктивного обстеження, студент повинен обрати правильний діагноз і призначити оптимальну схему лікування для цього хворого. Якщо в одному з кейсів студент обирає неправильну відповідь, то він отримує можливість повернутись на крок назад, проаналізувати свою помилку і виправити своє рішення. Однак ці дії потребують додаткових ходів і додаткового часу, що негативно впливає на кінцевий результат при оцінюванні.

Цікавим є факт, що неправильно встановлений діагноз або неправильно обраний спосіб лікування призводить до погіршення стану віртуального пацієнта або до летального кінця.

Програма «Віртуальний пацієнт» надає можливість студентам припускатися помилок у безпечному середовищі, що покращує опанування ними клінічних умінь. Програма допускає і негативний результат медичної допомоги, щоб студент відчув усю міру своєї відповідальності, але при цьому не отримав психологічної травми, яка можлива, якщо таке трапиться зі справжнім пацієнтом.

Створення максимально реалістичної ситуації за допомогою програми «Віртуальний пацієнт» підвищує мотивацію, активує мозкову діяльність, стимулює критичне мислення, формує емоційний інтелект і практичний хист майбутнього лікаря. При цьому прискорюється досягнення необхідного результату навчання, розвивається системний підхід до розв'язання проблеми, відбувається практичне відпрацювання вивчених теоретичних знань у студента для отримання позитивного результату, що забезпечує розвиток особистості студентів, їх професійних якостей і клінічного мислення [3].

Водночас віртуальне навчання не слід розглядати як панацею, воно в жодному разі не зможе повністю замінити навчання «біля ліжка хворого», тому в сучасному освітньому процесі обидві технології повинні органічно доповнювати одна одну.

У метааналітичному огляді, опублікованому McGaghie із співавт. (2011), однозначно було доведено, що симуляційне навчання має передувати клінічному й доповнювати його. Лише в такому разі воно дозволяє тим, хто навчається, досягти більш

високого рівня клінічної компетентності [4].

Студенти, які освоїли практичні навички за допомогою віртуального пацієнта, прослухали та побачили механізми утворення різних патологічних синдромів, значно швидше й упевненіше переходять до методів фізикального обстеження, їх реальні результати стають успішнішими біля ліжка хворого.

Працівники кафедри працюють над подальшим удосконаленням технології використання «Віртуального пацієнта» на різних етапах навчання студентів під час як відпрацювання практичних навичок, так і оцінювання пройденого матеріалу, розробляють кейси з іншими нозологічними одиницями в ендокринології.

Упровадження в навчальний процес новітніх інформаційних технологій сприяє підвищенню оптимальності й ефективності навчання, формуванню професійної компетентності майбутніх лікарів.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів при підготовці даної статті.

References

1. Trach Yu. *Vr-technology as a method and means of training. Educological discourse.* 2017;(18-19):309-322. (in Ukrainian).
2. Zaporozhan VM, Kresyun VY, Rohachevskyi OP, Chernetska OV. *Perspectives of introduction of modern innovation into educational activity of the university. Medicina osvita.* 2016;(2):73-76. doi: 10.11603/me.v0i2.6219. (in Ukrainian).
3. Dobrovolska KV. *Medical simulators as a component of innovative education. Scientific bulletin of Uzhhorod University. Pedagogy. Social work.* 2017;(40):84-87. (in Ukrainian).
4. Lisovyj VM, Kapustnyk VA, Markovs'kyj VD, Zavgorodnij IV. *General problems and prospects of application of simulating methods of education. In: Proceeding of Educational Methodical Conference dedicated to the 212th anniversary of the founding of KNMU.* 2016, November 30; Kharkiv, Ukraine. Kharkiv; 2016. 3-7 pp. (in Ukrainian).
5. Pakhareno LV. *The use of innovative technologies in teaching the theme Infertile marriage. Organization, structure, and tasks of the family planning service to students of the medical faculty. Buk Med Herald.* 2018;22(87):143-146. doi: 10.24061/2413-0737.XXII.3.87.2018.78. (in Ukrainian).

Отримано 07.02.2019 ■

Чернявская И.В.¹, Скрыпник Н.В.¹, Дидушко О.Н.¹, Паньків І.В.²

¹ Івано-Франківський національний медичинський університет, г. Івано-Франківск, Україна

² ВГУЗУ «Буковинський державний медичинський університет», г. Черновці, Україна

Использование интерактивного метода обучения «Case-study» в подготовке будущих врачей

Резюме. Последнее десятилетие характеризуется стремительным использованием огромного количества виртуальных технологий в различных сферах деятельности

человека. Внедрение инновационных технологий в образовательные процессы в системе высшего образования является актуальной проблемой ее модернизации и опти-

мизации на пути реформирования изменений в процессе европейской интеграции. В статье рассмотрены вопросы обучения студентов с использованием информационной технологии «Виртуальный пациент». Описано рассмотрение клинической задачи по теме «Ведение пациентов с заболеваниями щитовидной железы» для студентов шестого курса медицинского факультета с использованием

интерактивного метода «Case-study». Использование информационных технологий при обучении студентов способствует повышению оптимальности и эффективности обучения, формированию профессиональной компетентности будущих врачей.

Ключевые слова: эндокринология; щитовидная железа; эффективность обучения

I.V. Cherniavska¹, N.V. Skrypnyk¹, O.M. Didushko¹, I.V. Pankiv²

¹ *Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine*

² *Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine*

Use of interactive “Case Study” method in the training of future physicians

Abstract. Last decade is characterized by rapid use of a large number of virtual technologies in the different spheres of human activity. Introduction of innovative technologies into education processes in the system of higher education is an actual problem of its modernization and optimization on the way of reformational changes in the process of European integration. The article deals with the training of students using “Virtual Patient” information technology.

Consideration of the clinical task on the topic “Managing patients with thyroid diseases” for sixth-year students of the medical faculty using the interactive “Case Study” method is described. Application of information technology in teaching students contributes to the optimality and effectiveness of training and the formation of professional competence of future doctors.

Keywords: endocrinology; thyroid gland; learning efficiency